

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра економічної кібернетики і математичного моделювання

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Д. В. Бабенко

«30» 06 2021 р.

Гарант освітньої програми

С. І. Павлюк

«30» 06 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Міжкультурні комунікації»

Галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
Спеціальність	242 «Туризм»
Освітньо-професійна програма	Освітньо-професійна програма «Туризм» початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти
Освітній ступінь	«Молодший бакалавр»
Семестр	4
Форма здобуття освіти	Очна (Денна)
Викладачі	Тищенко Світлана Іванівна, канд. пед. наук, доцент email: tishenko1506@gmail.com

Розглянуто на засіданні кафедри економічної кібернетики і математичного моделювання,

Протокол № 11 від 03 червня 2021 року.

Завідувач кафедри

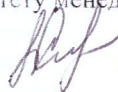

В. П. Ключан

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту.

Протокол № 10 від 15 червня 2021 року.

Голова науково-методичної комісії

Г. В. Коваленко

Схвалено на засіданні вченої ради факультету менеджменту

Протокол № 11 від 30 червня 2021 року

Голова вченої ради

О. В. Шибаніна

1. Призначення навчальної дисципліни	Курс призначений для вивчення процесу комунікації, компонентів міжкультурного спілкування, причин міжкультурних комунікативних проблем та стратегій їх подолання, а також паралельного формування практичних навичок адекватної комунікативної поведінки при спілкування з представниками різних культурних спільнот.
2. Мета навчальної дисципліни	Сформувати і систематизувати знання, що дозволяють розширити уявлення студентів про сутність явищ міжкультурної комунікації. Сприяти виробленню навичок теоретичного осмислення соціокультурної та міжкультурної взаємодії, здатності до аналізу та узагальнення інформації. Виховання у здобувачів усвідомлення особливостей рідної культури та неповторності інших культур. Навчити студентів коректному спілкуванню при міжкультурних контактах, самостійно аналізувати та уникати міжособистісних конфліктів в процесі спілкування з представниками інших культур.
3. Компетентності	<i>Інтегральна компетентність:</i> Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів системи наук, які формують туризмознавство, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях. <i>Загальні компетентності:</i> ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК9. Навички міжособистісної взаємодії. <i>Фахові компетентності:</i> ФК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності. ФК2. Здатність застосовувати знання у

	практичних ситуаціях. ФК13. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.								
4. Заплановані результати навчальної дисципліни	<p>ПРН2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.</p> <p>ПРН12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.</p> <p>ПРН13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.</p> <p>ПРН14. Розуміння традицій та звичаїв інших культур, уміння проявляти толерантне ставлення.</p> <p>ПРН15. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.</p>								
5. Опис навчальної дисципліни	<table border="1"> <tr> <td>Всього годин / кредитів за навчальним планом, з них:</td> <td>120 год. / 4 кред.</td> </tr> <tr> <td>– лекції</td> <td>28 год. / 0,93 кред.</td> </tr> <tr> <td>– практичні заняття</td> <td>28 год. / 0,93 кред.</td> </tr> <tr> <td>– самостійна робота</td> <td>64 год. / 2,14 кред.</td> </tr> </table>	Всього годин / кредитів за навчальним планом, з них:	120 год. / 4 кред.	– лекції	28 год. / 0,93 кред.	– практичні заняття	28 год. / 0,93 кред.	– самостійна робота	64 год. / 2,14 кред.
Всього годин / кредитів за навчальним планом, з них:	120 год. / 4 кред.								
– лекції	28 год. / 0,93 кред.								
– практичні заняття	28 год. / 0,93 кред.								
– самостійна робота	64 год. / 2,14 кред.								
Календарний план*									
№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин							
		лк	пз	сам. робота					
Змістовий модуль 1. Міжкультурна комунікація як особливий вид спілкування									
1.1.	Виникнення та розвиток міжкультурної комунікації	4	4	12					
1.2.	Теоретичні основи міжкультурної комунікації	4	4	12					
1.3.	Етнічна картина світу і міжкультурна комунікація. Аспекти міжкультурної комунікації	4	4	12					
	Всього за змістовний модуль	12	12	36					
Змістовий модуль 2. Комунікативні перешкоди та шляхи їх подолання, мова і міжкультурна взаємодія									
2.1.	Парадокси міжкультурного спілкування	4	4	7					

2.2.	Міжкультурна взаємодія в призмі ділової комунікації	4	4	7
2.3.	Комунікативна асиметрія. Подолання культурних стереотипів та міжкультурних перешкод	4	4	7
2.4.	Вербальна комунікація та невербальна комунікація, її перешкоди в міжкультурному середовищі. Категорії невербального спілкування	4	4	7
	Всього за змістовний модуль	16	16	28
	Всього годин по навчальній дисципліні	28	28	64

6. Порядок та критерії оцінювання	<p>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти під час практичних занять та виконання індивідуальних робіт проводиться за такими критеріями:</p> <p>Розуміння, ступінь засвоєння навчального матеріалу в обсязі певної теми чи окремого розділу;</p> <p>Вміння та навички розв'язання практичних ситуацій, виконання практико-орієнтованих завдань.</p> <p>Усна відповідь студента (до 2 балів):</p> <p>2 бала отримують студенти, які повно та ґрунтовно розкрили теоретичне питання, використавши при цьому не лише обов'язкову, а й додаткову літературу;</p> <p>1 бал отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, але розкрили його не повністю, допустивши деякі незначні помилки;</p> <p>0 балів отримують студенти, які частково та поверхово розкрили лише окремі положення питання і допустили при цьому певні суттєві помилки, котрі значно вплинули на загальне розуміння питання.</p> <p>Доповнення відповіді:</p> <p>1 бал отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, навели власні аргументи щодо основних положень даної теми;</p> <p>0,5 бала отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з даної теми та висловили власну думку.</p> <p>Суттєві запитання до відповідаючого:</p> <p>1 бал отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми;</p> <p>0,5 бала отримують студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з</p>
--	--

	<p>ключових проблем розглядуваної теми.</p> <p>Складання словника основних термінів, що визначені програмою курсу (за темами). Програмою курсу визначений перелік ключових термінів, що розкривають зміст кожної теми. Студентам пропонується скласти словник основних термінів з конкретної теми на сторінці курсу в навчальному середовищі Moodle:</p> <p>2 бали нараховуються студентам, які не лише склали повний перелік визначених термінів з конкретної теми, а й можуть вільно розтлумачити їх зміст;</p> <p>1 бал нараховується студентам, які склали неповний перелік визначених термінів з конкретної теми і не можуть їх розтлумачити без конспекту.</p> <p>Реферат (до 20 балів):</p> <p>15-20 балів – виконано всі вимоги до написання і захисту реферату: позначена проблема і обґрунтована її актуальність, зроблений короткий аналіз різних точок зору на проблему, яка розглядається, логічно сформульована власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, надані правильні відповіді на додаткові питання;</p> <p>10-14 балів – основні вимоги до реферату та його захист виконані, але при цьому допущені недоліки, зокрема, є неточності у викладі матеріалу; відсутня логічна послідовність в судженнях; не витриманий обсяг реферату; є упущення в оформленні; на додаткові питання при захисті дані неповні відповіді;</p> <p>5-9 балів – є істотні відступи від вимог до реферування. Зокрема: тема висвітлена лише частково; допущені фактичні помилки в змісті реферату або при відповіді на додаткові питання; під час захисту відсутній висновок;</p> <p>1-4 бали – тема реферату не розкрита, виявляється істотне нерозуміння проблеми.</p>
--	--

Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти

№ п/п	Форма контролю	Контроль протягом семестру	Максимальна / мінімальна кількість балів
1.	Практичні роботи	14	70/42
2.	Складання словника основних термінів	1	2/0

3.	Реферат	1	20/12
4.	Підсумкове тестування	1	8/6
Усього (балів)		x	100/60

Загальна шкала оцінювання ECTS за результатами курсу

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	зараховано
82 - 89	B	
75 - 81	C	
64 - 74	D	
60 - 63	E	
35 - 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика курсу

Політика курсу визначається системою вимог, які викладач пред'являє до здобувача вищої освіти при вивченні дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності.

Дотримуватися етики поведінки, яка прописана у Кодексі академічної доброчесності у Миколаївському національному аграрному університеті. Пропущені заняття відпрацьовувати відповідно затвердженого графіку консультацій. Академічна недоброчесність є несумісна з принципами викладання курсу, з чим здобувачі вищої освіти ознайомлюються під час першого заняття.

Основні принципи проведення занять:

- відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку;

- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;

- різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді;

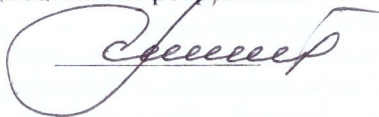
- курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та

	<p>викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання;</p> <p>– протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково.</p>
<p>8. Інформаційні джерела</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Аджемоглу Дарон, Робінсон Джеймс. Чому нації занепадають / пер. з англ. Олександра Дем'янчука. 2-е вид., випр. Київ : Наш формат, 2017. 440 с.2. Електронний курс «Міжкультурні комунікації» для здобувачів вищої освіти за початковим рівнем (короткий цикл) вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» / О. В. Шебаніна, С. І. Тищенко, В. П. Клочан та ін. Миколаїв : МНАУ, 2021. URL : https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=25413. Загороднова В. Ф. Основи міжкультурної комунікації : навч. посібник. Бердянськ : БДПУ, 2018. 314 с.4. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2012. 288 с. (Серія «Альма-матер»).5. Мерманн Э. Коммуникация и коммуникабельность. Практические рекомендации для открытой коммуникации / науч. ред. А. А. Киселева; пер. с нем. Е. А. Высочинова, А. В. Коченгина и др. Харьков : Из-во Гуманитарный Центр, 2015. 260 с. (Серия: Коммуникация. Прикладная лингвистика).6. Міжкультурні комунікації : методичні вказівки та завдання до практичних занять для здобувачів вищої освіти за початковим рівнем (короткий цикл) вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» / О. В. Шебаніна, С. І. Тищенко, В. П. Клочан та ін. Миколаїв : МНАУ, 2021.

	<p>7. Міжкультурні комунікації : опорний конспект лекцій для здобувачів вищої освіти за початковим рівнем (короткий цикл) вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» / О. В. Шебаніна, С. І. Тищенко, В. П. Клочан та ін. Миколаїв : МНАУ, 2021.</p> <p>8. Міжкультурні комунікації : тестові завдання для поточного і підсумкового контролю та самостійної роботи здобувачів вищої освіти за початковим рівнем (короткий цикл) вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» / О. В. Шебаніна, С. І. Тищенко, В. П. Клочан та ін. Миколаїв : МНАУ, 2021.</p> <p>9. Панченко (Гермасій) В. Л. Особливості міжкультурних комунікацій: елементи, етапи, стратегії розвитку. URL: http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497</p>
1. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами	Для навчання осіб з особливими освітніми потребами застосовуються види та форми здобуття освіти, що враховують їхні потреби та індивідуальні можливості. Передбачено використання індивідуальної форми навчання для здобувачів за допомогою дистанційної системи Moodle МНАУ (https://moodle.mnau.edu.ua/)
2. Доступ до матеріалів навчання	Робоча програма дисципліни, її силабус та методичні рекомендації до практичних занять знаходяться на офіційному сайті Миколаївського національного аграрного університету (https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2541)

Силабус навчальної дисципліни розроблено:

Доцент

Тищенко С.І.